

Baltieji Vilniaus stulpai

Liepkalnis – Sapiegų rūmai (per Rasų koloniją ir Užupį)

Atstumas: ~ 12 km

Marsruto sudėtingumas: vidutinis

Aušros vartų g. – **Liepkalnio g.** – Gardino g. – Rasų g. – Slėnio g. – **Geležinė g.** – Rasų kapinės – Varšuvos g. – Ramybės g. – Rasų g. – Balstogės g. – Vitebsko g. – **Subačiaus g.** – Maironio g. – **Vilnios takas (Mirusiųjų tiltas)** – Žvirgždyno g. – Baltasis skersgatvis – Krivių g. – Filaretų g. – Mildos g. – Jūratės g. – Sapiegų g.

Liepkalnio g. 24. Čia stovėjo buvusi sargybos būstinė, XVIII-XIX a. saugojusi vieną svarbiausių Vilniaus transporto ir prekybos arterijų, kelią į Ašmeną ir Minską.

Geležinė g. Savo pavadinimą ši gatvė gavo dėl anksčiau joje stovėjusios garsios smuklės, kuri taip ir vadinosi „Geležinė trobelė“ („Želazna Chatka“). Manoma, kad čia buvo estrada, gyvus pasirodymus rengė orkestras, galima buvo žaisti kėgliais, veikė prekyvietė. Deja, tiksli vieta, kur buvo įsikūrusi ši pasilinksminimo įstaiga, iki šiol nežinoma.

Subačiaus g. 49A. Sovietų laikais čia veikė Vilniaus miesto vykdomojo komiteto vietinio ūkio valdybos pirčių-skalbyklų tresto pirtis Nr. 2. Ilgiausiai išlikusi tokio tipo pirtis sostinėje dirbo ir po Nepriklausomybės atkūrimo. 2012 m. rugsėjo 2 d. paryčiais čia nugriaudėjo itin galingas ir daug žalos padaręs sprogimas. Nustatyta, kad sprogo pirties dujų katilas. Po griuvėsiais gelbėtojai rado moters kūną. Paaiškėjo, kad žuvo pirties kūrė.

Mirusiųjų tiltas pastatytas sovietmečiu, kuomet per Vilnelę buvo klojama šiluminė trasa. Vėliau buvo demontuotas. 2018 m. netoliese žemyn vaga pastatytas naujas tiltas ir dabar tebevadinamas Mirusiųjų. Einant Vilnios taku kitame Vilnelės krante yra Užupis ir Bernardinų kapinės.

Sapiegų rūmai – Savanorių per. (Neries paupiu per Vingio parką)

Atstumas: ~9 km

Marsruto sudėtingumas: lengvas

Sapiegų rūmai – P. Vileišio g. – Neries krantinė (palei Olimpiečių, Žvejų ir Upės g.) – Birutės g. – **Vingio parkas** – M.K. Čiurlionio g. – **Savanorių pr., Muitinės ir J. Basanavičiaus g. sankirta.**

Sapiegų rūmai. Pastatyti 1689-1692 m. pagal Giovannio Battistos Frediano projekta. Jų statyba rūpinosi Lietuvos didysis etmonas Kazimieras Jonas Sapiega. Vėliau rūmus ir žemes aplink valdė jo palikuonys bei tolimesni giminaičiai. 1809 m. generalgubernatorius Aleksandras Rimskis-Korsakovas įsakė rūmuose atidaryti karo ligoninę. „Medicininėms“ reikmėms šis pastatytas su pertraukomis buvo naudojamas iki pat Antrojo pasaulinio karo pabaigos. 1945 m. čia įsikūrė sovietinių okupantų pėstininkų mokykla.

Nuo Sapiegų rūmų parko jums teks keliauti intensyvaus eismo Vilniaus gatvėmis, tad rinkitės **Neries krantinę**. Būsime kiek toliau nuo triukšmo ir pakeliui galėsite patogiai atsipūsti ant naujai įrengtų suoliukų, kuriuos rasite ties Geležinio vilko tiltu eidami Žvėryno link.

Vingio parkas. Nuo XV a. vidurio ši teritorija priklausė Vilniaus miestui. XVI a. vakarinėje parko dalyje buvo pastatytas Radvilų dvaras, o vietovė vadinta Radvilų Lukiškėmis. Vėliau čia įsikūrė jėzuitai. Pačioje XVIII a. pabaigoje Vilniui vadovavęs generalgubernatorius Nikolajus Repninas įsakė pradėti griauti Vilniaus miesto sieną, o 1799–1800m. Vingio parko pakraštyje pastatyta klasicistinė koplyčia. Manoma, kad tai mirusios jo žmonos atminimas, nors anksčiau galvota, kad koplyčios autoriumi buvo architektas Laurynas Stuoka-Gucevičius.

Iki pat XX a. vidurio visa Vingio parko teritorija buvo vadinama Zakretu (nuo lenkiško žodžio *zakręt* – vingis).

Savanorių pr., Muitinės ir J. Basanavičiaus g. sankirta. XIX a. pradžioje čia ejęs kelias jungė Vilnių ne tik su Trakais, Kaunu ir vakarinėmis žemėmis, bet su visa Vakarų Europa. Tad visiškai suprantama, kad tokią svarbią transporto ir prekybos gyslą reikėjo kažkaip kontroliuoti. Čia buvo įrengta sarginė ir pakeliamaus užtvartas, o 1818 metais abiejose jo pusėse išdygo 6 metrų aukščio mūriniai stulpai, kurių viršūnės puošė iš metalo nulieti Vyčiai. Po to juos pakeitė ereliai: iš pradžių – Rusijos, vėliau – Lenkijos.

Šioje vietoje stovėję Baltieji stulpai išsilaikė ilgiausiai. Juos sovietai nugriovė tik 1952 metai.

www.nemamie.lt

www.facebook.com/nemamie.lt

www.instagram.com/rokasp

**Šis maršrutas yra sudarytas ir platinamas nemokamai.
Draudžiama šį maršrutą parduoti kaip solo žygio trasą!**